

Sprawozdanie Zarządu Stowarzyszenia Güntera Grassa w Gdańsku na Walne Zebranie Sprawozdawczyborcze w dniu 26.04.2017 roku

A. Sprawozdanie z działalności w 2016 roku

Stowarzyszenie liczyło pod koniec 2016 roku 38 członków i trzech członków honorowych. W dniu 5 lipca zmarł członek naszego Stowarzyszenia Andrzej Grzyb – pisarz, poeta, działacz społeczny, senator RP VII i VIII kadencji. W dniu 3 października zmarł również związany blisko z Günterem Grassem dr Waclaw Maksymowicza – pracownik Uniwersytetu Gdańskiego, poeta, krytyk, autor publikacji o twórczości Grassa, członek założyciel naszego Stowarzyszenia. Nowym członkiem został na początku roku Karol Ossowski, student informatyki Uniwersytetu Gdańskiego, prowadzący od kilku lat stronę internetową Stowarzyszenia.

W 2016 roku Zarząd Stowarzyszenia spotykał się cztery razy: 21 marca, 27 czerwca, 6 października i 16 grudnia. Omawiano m.in. sprawy stanu finansów Stowarzyszenia, organizacji dorocznego Walnego Zebrania, które odbyło się w dniu 28 kwietnia w nowym budynku Neofilologii Uniwersytetu Gdańskiego, a także organizacji obchodów 89. jubileuszu Patrona Stowarzyszenia przypadającego 16 października oraz przygotowań do okrągłego, dziewięćdziesiątego jubileuszu w październiku 2017 roku. Omawiano plany współpracy z Gdańską Galerią Güntera Grassa, a także innymi jednostkami, jak Instytut Kaszubski i Uniwersytet Gdański. Dużo uwagi – także podczas Walnego Zebrania – poświęcono trwającym od 2012 roku pracom nad *Gdańską encyklopedią Güntera Grassa*, przygotowywaną na jubileuszowy rok 2017. W celu zapewnienia wsparcia dla tego projektu ze strony władz Gdańska, trzyosobowa delegacja Stowarzyszenia (Mieczysław Abramowicz, Maciej Kraiński i Mirosław Ossowski) udała się w dniu 2 czerwca na spotkanie z Prezydentem Gdańska, Pawłem Adamowiczem, który obiecał w pełni poprzeć wydanie encyklopedii. Poinformował również o propozycji zorganizowania międzynarodowych obchodów 90. jubileuszu Grassa w październiku 2017 roku w Gdańsku, która przyszła ze strony Fundacji Günter und Ute Grass Stiftung.

Inną inicjatywą, z którą występowała Miłoslawa Borzyszkowska, była księga pamiątkowa *Günter Grass – Odpominania* (opracowywana wraz z Instytutem Kaszubskim, Pracownią Badań nad Narracjami Pogranicza UG, Nadbałtyckim Centrum Kultury oraz Gdańską Galerią Güntera Grassa). Miłoslawa Borzyszkowska przedstawiła na ostatnim zebraniu obecnego Zarządu, w dniu 28 marca 2017 roku, relację ze spotkaniem u Katarzyny Kucz-Chmieleckiej, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. projektu „Dom Daniela Chodowieckiego i Güntera Grassa”. Omówiła roboczy program obchodów 90. jubileuszu urodzin Grassa, w ramach których Stowarzyszenie Güntera Grassa jest współorganizatorem i partnerem następujących wydarzeń:

1. Wystawa zewnętrzna: *Günter Grass – patrząc z Gdańska*. Termin: kwiecień – czerwiec 2017 roku w Parku Świątopelka oraz lipiec – sierpień 2017 roku w podwórzu Domu Chodowieckiego i Grassa. Autorkami koncepcji wystawy są Miłoslawa Borzyszkowska-Szewczyk i Marta Wróblewska. Wystawa będzie pokazywać postać i twórczość Grassa oraz jego powojenne kontakty z miastem urodzenia. Zostaną zaprezentowane prace (reprodukcje) z „Kolekcji Gdańskiej”.

2. Publikacja pamiątkowa *Günter Grass – Odpominania*, dwujęzyczna (polsko-niemiecka) księga pamiątkowa. Będzie zawierać wspomnienia oraz refleksje dotyczące recepcji twórczości i działalności Grassa, opowieści w konwencji mikrohistorii o spotkaniu z artystą i z jego dziełem. Do udziału w publikacji zostali zaproszeni jego czytelnicy, badacze, tłumacze i współpracownicy. Materiał ilustracyjny obejmuje m.in. zdjęcia, druki ulotne, życzenia itp., przechowywane w archiwach partnerów projektu. Projekt opracowuje i koordynuje Miłoslawa Borzyszkowska-Szewczyk.

3. Urodziny Güntera Grassa i Daniela Chodowieckiego – Oficjalne obchody 90. urodzin Güntera Grassa w dniach 15-16.10.2017 roku. Miejsce: Gdańska Galeria Güntera Grassa, kościół św. Jana, Dom Daniela Chodowieckiego i Güntera Grassa. Koordynacja: Marta Wróblewska, Katarzyna Kucz-Chmielecka. Planowane są następujące punkty programu:

a) G: RASS – interaktywny spacer po Gdańsku Grassa w oparciu o specjalnie zaprojektowaną aplikację mobilną działającą na platformie android.

b) Koncert, który wykona Günter „Baby” Sommer w towarzystwie Nory Gomringer w kościele św. Jana, 15 października 2015 roku. Günter „Baby” Sommer jest uznanym perkusistą jazzowym, przyjacielem Güntera Grassa, z którym przez wiele lat organizował happeningi literacko-muzyczne. Jego najnowszy pokaz oparty jest na powieści „Grimms Wörter (Słowa Grimmów)” Grassa.

c) Promocja książki pamiątkowej *Günter Grass – Odpominania*. Termin: 15.10.2017.

W roku jubileuszowym przewidziana jest także wystawa publikacji Grassa i literatury dotyczącej jego twórczości ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Gdańskiego na kampusie w Oliwie. Ponadto wystawa *Günter Grass a Kaszuby*, planowana we współpracy z Galeria Güntera Grassa w terminie 10.11-30.12.2017 roku. Jej kuratorem jest Marta Wróblewska, a opiekę merytoryczną sprawuje Miłoslawa Borzyszkowska. Rozważana jest też organizacja spektaklu „Teatru Gotowania”. Prowadzone są rozmowy na temat promocji *Gdańskiej encyklopedii Güntera Grassa* wspólnie z Fundacją Gdańską.

B. Sprawozdanie z działalności w latach 2014-2017

W trzyletnim okresie sprawozdawczym Zarząd Stowarzyszenia działał w składzie wybranym na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym w dniu 26 marca 2014 roku – był to taki sam skład, jak w poprzedniej kadencji: Miłoslawa Borzyszkowska-Szewczyk (sekretarz), Ewa Rachoń (zastępca prezesa), Maciej Kraiński (członek), Janusz Mosakowski (skarbnik), Mirosław Ossowski (prezes Stowarzyszenia). Równolegle działała Komisja Rewizyjna w składzie: Wojciech Charkin (przewodniczący), Andrzej Fac i Magdalena Olszewska (członkowie), a także Sąd Koleżeński w składzie: Mieczysław Abramowicz (przewodniczący), Jerzy Kiszki i Leszek Kopeć (członkowie). Liczba członków Stowarzyszenia zmniejszyła się z 45 członków (w tym czterech członków honorowych) w 2014 roku do 41 członków (w tym trzech członków honorowych) na początku 2017 roku. Zmniejszenie liczby, mimo przyjmowania nowych członków, było spowodowane śmiercią czterech osób należących do Stowarzyszenia (w tym jednego członka honorowego – tłumacza dzieł Grassa na język polski, Sławomira Błauta) oraz skreśleniami członków nieaktywnych, nie płacących składek. W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy Walne Zebrania, poprowadzone w latach 2014 i 2016 przez Leszka Kopia oraz w 2015 roku przez Jerzego

Kiszkisa. Na tych zebraniach przedstawiano coroczne sprawozdania z działalności Stowarzyszenia i omawiano propozycje planów działania na kolejne lata. Zarząd Stowarzyszenia spotykał się regularnie cztery razy w roku – raz w każdym kwartale. Na zebraniach Zarządu omawiano bieżące sprawy organizacyjne i finansowe. W kwietniu 2015 roku zostało zwołane w trybie pilnym zebranie Zarządu po śmierci Patrona Stowarzyszenia, Güntera Grassa, w celu omówienia kroków, które należało w tym momencie podjąć. M.in. zamieszczono ogólnopolski nekrolog w prasie oraz skierowano list kondolencyjny od członków Stowarzyszenia do Ute Grass.

W kończącej się kadencji doszło do spotkania członków Stowarzyszenia z Günterem Grassem, jego żoną Ute i siostrą Waltraut w dniu 2 października 2014 roku na Molo w Sopocie i w położonej tam kawiarni Let's Art Café. Spotkanie zostało utrwalone na zdjęciach fotograficznych przez Wojciecha Charkina. Było obecnych blisko dwadzieścia osób. Uczestnicy spotkania wzięli następnie udział w wernisażu wystawy „Chodowiecki, Grass, Świeszewski, Targońska” w Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie. Dwa dni później przed Gdańską Galerią Güntera Grassa została odsłonięta rzeźba „Turbot pochwycony”, o której nabycie również nasze Stowarzyszenie występowało w poprzednich latach u władz miejskich. Nie doszło natomiast do zaplanowanej w czerwcu 2015 roku wizyty członków Stowarzyszenia w Domu Güntera Grassa Lubece i w prywatnym domu Grassów w Behlendorfie, ze względu na śmierć pisarza. Przedstawiciele Stowarzyszenia byli natomiast obecni na oficjalnej uroczystości pożegnania Noblisty zorganizowanej 10 maja 2015 roku w gmachu Teatru w Lubece.

Członkowie Stowarzyszenia podejmowali inicjatywy mające na celu popularyzację twórczości pisarza. Warto przypomnieć kontakty i współpracę z Gdańską Galerią Güntera Grassa w przygotowaniach festiwalu „Grassomania” i w organizacji paneli dyskusyjnych. I tak członkowie Stowarzyszenia, Mieczysław Abramowicz i Anna Kowalewska-Mróż, opracowali koncepcję gry komputerowej „Grassówka”. Następujący członkowie Stowarzyszenia uczestniczyli w promocjach książek, panelach dyskusyjnych i wieczorach poświęconych twórczości Noblisty: Mieczysław Abramowicz, Miłoslawa Borzyszkowska-Szewczyk, Andrzej Fac, Janusz Mosakowski. Organizowali również odczyty popularyzatorskie (Miłoslawa Borzyszkowska-Szewczyk, Mirosław Ossowski). 16 października 2015 roku został zorganizowany, wspólnie z Instytutem Kaszubskim, tradycyjny „Teatr Gotowania według Güntera Grassa” zatytułowany „Pusty pokój”, z udziałem Jerzego Kiszkisa, Macieja Kraińskiego i Floriana Staniewskiego, a także (niebędącego w Stowarzyszeniu) Mikołaja Trzaski. Imprezę organizowała Miłoslawa Borzyszkowska, a projekt zaproszenia opracował Mirosław Rekowski. W drugiej części tego spotkania uczestniczyli członkowie rodziny Grassa wraz z delegacją z Lubeki przybyłą na uroczystość odsłonięcia tego dnia figury pisarza na „Ławeczce Grassa” we Wrzeszczu. „Teatr Gotowania” spotkał się, jak zwykle, z dużym zainteresowaniem. Podejmowano także inicjatywy w celu integracji członków Stowarzyszenia: odbyło się wspólne spotkanie w Restauracji „Mestwin” po panelu dyskusyjnym w dniu 16 października 2016 roku, w czerwcu 2014 roku członkowie Zarządu odwiedzili członka honorowego Stowarzyszenia, prof. Halinę Stasiak, w jej domu w Żukowie. Opracowano piękne wizytówki dla członków Stowarzyszenia według projektu Mirosława Rekowskiego.

W grudniu 2016 roku w Fundacji Gdańskiej złożono *Gdańską encyklopedia Güntera Grassa*, która po blisko pięcioletnich przygotowaniach została wydana w kwietniu 2017 roku przez Oficynę Gdańską w nakładzie 1000 egzemplarzy. Encyklopedia powstała m.in. dzięki wsparciu i zaangażowaniu członków Stowarzyszenia, którzy uczestniczyli w pracach przygotowawczych oraz w opracowaniu jej koncepcji: Iwona Bigos, Marion Brandt, Marta Wróblewska, Magdalena Olszewska, Ewa Rachoń, Mieczysław Abramowicz, Andrzej Fac, Maciej Kraiński i in. Profesorowie Marek Jaroszewski i Mirosław Ossowski podjęli się roli redaktorów naukowych, a także zadania napisania większości haseł. Wydana encyklopedia ma charakter popularnonaukowy, zawiera 271 haseł obejmujących życie, twórczość literacką i artystyczną Grassa, jego działalność społeczną i recepcję. Jednym z głównym aspektów są też jego opisy Gdańska. Ponadto w encyklopedii znalazło się szczegółowe Kalendarium życia i twórczości, opracowane w oparciu o archiwalia i materiały źródłowe. Publikacja zawiera 192 kolorowe i białe czarne ilustracje, w tym materiały archiwalne, które dotychczas nie były opublikowane. Hasła zostały napisane przez 28 autorów z Polski i zagranicy, m.in. przez 14 członków Stowarzyszenia.

Kierujemy słowa podziękowania do wszystkich osób pełniących w ostatniej kadencji funkcje w Stowarzyszeniu, szczególnie do członków Zarządu, który podjęli się realizacji ambitnych zadań, oraz do przewodniczących Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego, a także do innych członków Stowarzyszenia aktywnie uczestniczących w jego pracy oraz opłacających składki członkowskie. Dzięki ich wsparciu i dobrej współpracy Stowarzyszenie mogło wypełniać swoje zadania statutowe oraz wspierać działania innych instytucji działających na rzecz popularyzacji twórczości Patrona Stowarzyszenia.